

[Albertsen.]

føje, at bank- og sparekassefilialers overtageelse af attraktive gadehjørner sjældent bidrager til byernes forskønnelse eller forøgelse af attraktioner.

På baggrund af ovennævnte vil jeg gerne opfordre ministeren til at forberede initiativ med henblik på en begrænsning af denne beklagelige udvikling, hvor bank- og sparekassefilialers vækst i forstærket grad bliver en belastning for erhvervsliv og samfundet som helhed.

Handelsminister *Baunsgaards* svar (6. august 1964):

Det forekommer mig, at spørgsmålet om oprettelse af filialer af banker og sparekasser er noget ensidigt belyst i det ærede medlems motivering af sit spørgsmål. Jeg har som handelsminister fulgt udviklingen og har også lejlighedsvis drøftet disse forhold med banker og sparekasser. Herigenem er jeg blevet klar over, at en for unuanceret vurdering af disse problemer ikke er hverken rigtig eller rimelig.

Lad mig først oplyse, at fra 1946 til 1963 er antallet af bankfilialer inkl. kontorsteder steget fra 818 til 1.360, d. v. s. med 542. Heraf falder 314 på hovedstadsområdet og 137 i Århus amt med tilgrænsende amter. Antallet af sparekassefilialer er i samme periode steget fra 290 til 609 eller med 319, men samtidig er antallet af selvstændige sparekasser reduceret med 57.

Forøgelsen af antallet af bankfilialer er således for en væsentlig del et resultat af den stigende udflytning i hovedstaden og Århus fra bykernen til forstæder og omegnskommuner. Oprettelsen af filialer også andre steder har i øvrigt stort set samme årsag. Pengeinstitutterne har ganske enkelt fundet det rigtigt at oprette filialer ikke blot i nye forretningskvarterer, men også i nye boligkvarterer. Bankernes kunder findes jo efterhånden i alle befolkningslag, og det er i vore dage noget ganske almindeligt, at ikke blot forretningsdrivende, men også familier uden egen erhvervsvirksomhed bruger en bank eller sparekasse i deres daglige økonomi allerede som følge af, at lønudbetalinger nu ofte finder sted til bank- og sparekasskonti. Det er derfor for kunderne et rimeligt krav at have nem adgang til en bank eller sparekasse også fra deres private bopæl. Denne

udvikling har utvivlsomt været ønskelig også i samfundsmæssig henseende. Nem adgang til et pengeinstitut er utvivlsomt af betydning for opsparingen, og udviklingen har herigennem været medvirkende til, at pengeinstitutterne har kunnet skaffe sig de indlån, som er forudsætningen for deres udlånsvirksomhed til erhvervslivet.

Man kan næppe med rimelighed argumentere på, at pengeinstitutterne i så fald burde nedlægge bestående filialer i takt med oprettelsen af nye. De kvarterer, hvorfra folk flytter, bevares jo som kontor- og forretningskvarterer, hvor behovet for pengeinstitutternes betjening fortsat består.

Dette udviklingsmønster genfindes også i andre lande.

En sammenligning med f. eks. Norge og Sverige underbygger ikke det ærede medlems opfattelse af, at filialudbygningen i Danmark er særlig stor på grund af de frie forhold. Den totale tilgang af nye banker, filialer og kontorsteder siden 1946 har andraget 70,4 pct. i hovedstadsområdet i Danmark mod henholdsvis 86,4 pct. og 108,7 pct. i områder i Sverige og Norge med tilsvarende bebyggelsesmønstre.

For de omkostningsmæssige virkninger af oprettelse af filialer spiller det efterhånden en væsentlig rolle, at automatiseringen af bankernes virksomhed betyder, at hele bogføringen i filialerne normalt finder sted i hovedsædet. Dette har været medvirkende til, at filialer har kunnet indrettes i mindre lokaler, og bankernes udgifter til husleje, belysning og rengøring m. v. er da også faldet fra 8,71 pct. af de samlede omkostninger i 1946 til 5,96 pct. i 1963. Pengeinstitutternes filialpolitik er i øvrigt næppe så snævert forbundet med rentemarginalen, som det ærede medlem synes at formode.

Den undertiden sammenklumpede placering af filialer, der på nogen virker særlig stødende, er naturligvis en følge af, at pengeinstitutterne alle gerne vil have placeret deres filialer på de i trafikal henseende gunstigste lokaliteter. Konkurrencen om de begrænsede pladsmuligheder her må naturligvis føre til, at flere filialer ofte kommer til at ligge nær hinanden. Ganske det samme fænomen møder man på alle andre områder, hvor erhvervsvirksomheder konkurrerer om en gunstig placering i forhold til deres kunder.